

Gemeente Leusden

MEMO

Aan : Gemeenteraad
Cc : College van B&W
Van : Wethouder F. van der Vegte
Datum : 29 september 2021
Betreft : Proces uitnodigingskader duurzame opwek zon en wind

1) Aanleiding

Nadat de gemeenteraad in maart de ambitie heeft bekrachtigd om in 2040 energieneutraal te zijn, zijn we gestart met het betrekken van inwoners voor het opstellen van een uitnodigingskader. Met het proces voor het uitnodigingskader gaan we op zoek naar voldoende ruimte om de beoogde energiemix voor 2030 te realiseren (511Tj duurzame opwek c.q. het equivalent van 8 windturbines van 5,6Mw en circa 100 ha. zonneveld). In de memo aan u van april 2021 hebben wij u geschetst dat het proces uit vier stappen bestaat:

- Stap 1: Wat vinden inwoners belangrijk?
- Stap 2: Op naar varianten
- Stap 3: Argumenten voor en tegen de varianten
- Stap 4: Keuzes op basis van de argumenten voor en tegen

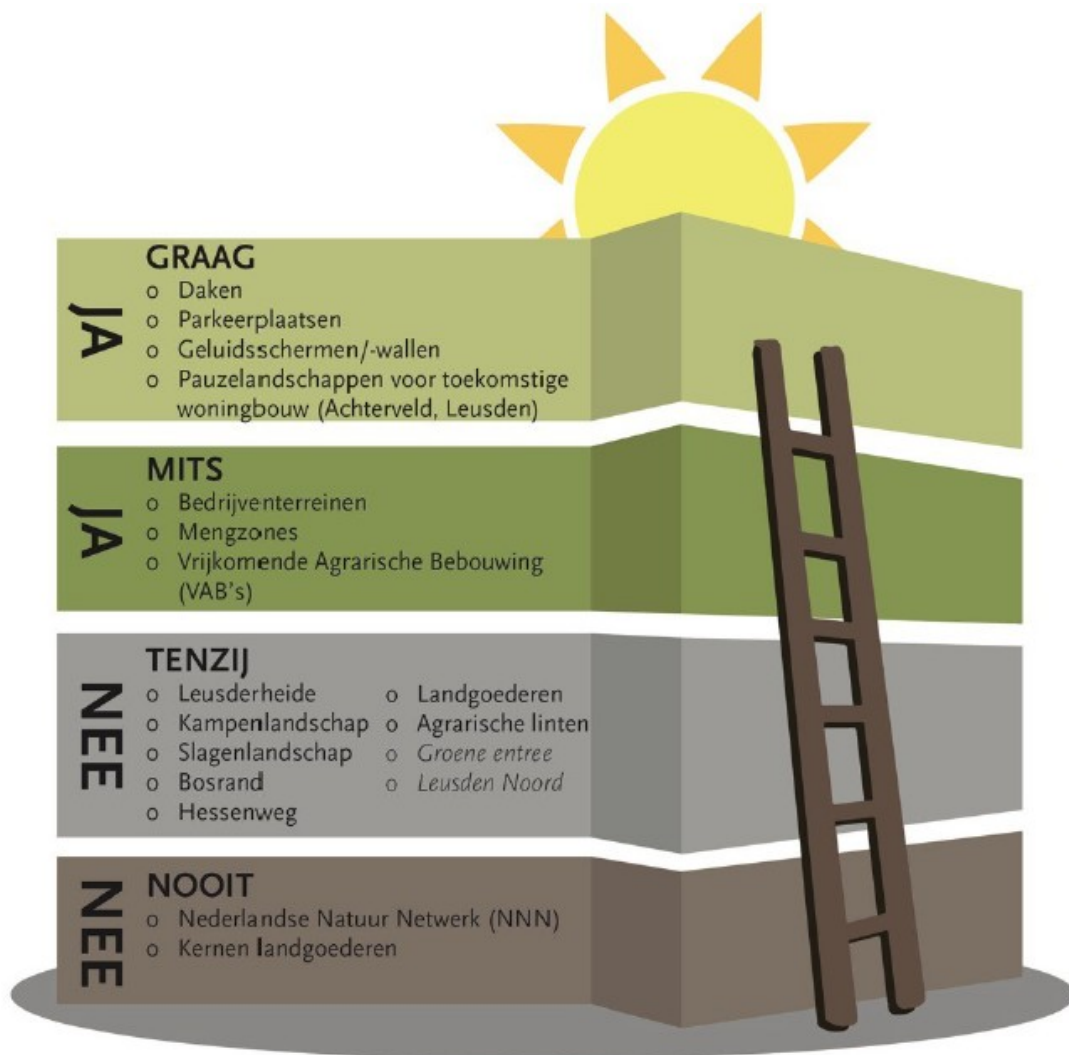
In dit memo informeren we de raad over de uitkomst van de eerste twee stappen, de gevoerde gesprekken met belanghebbenden en de nieuwe opzet van het uitnodigingskader waarmee de maatschappelijke discussie in oktober wordt gevoerd (vervolg van stap 3 van het proces).

2) Opbrengst stap 1 en 2

Stap 1 en 2 zijn afgerond. In april en mei hebben twee goed bezochte online sessies plaatsgevonden en heeft een vragenlijst online gestaan. In beide gevallen konden inwoners de kwaliteiten benoemen van alle deelgebieden en argumenten indienen waarom bepaalde gebieden meer of minder geschikt zijn voor zonnevelden en windmolens. Voor zonne-energie in het buitengebied hebben we op basis van de input het volgende gemaakt:

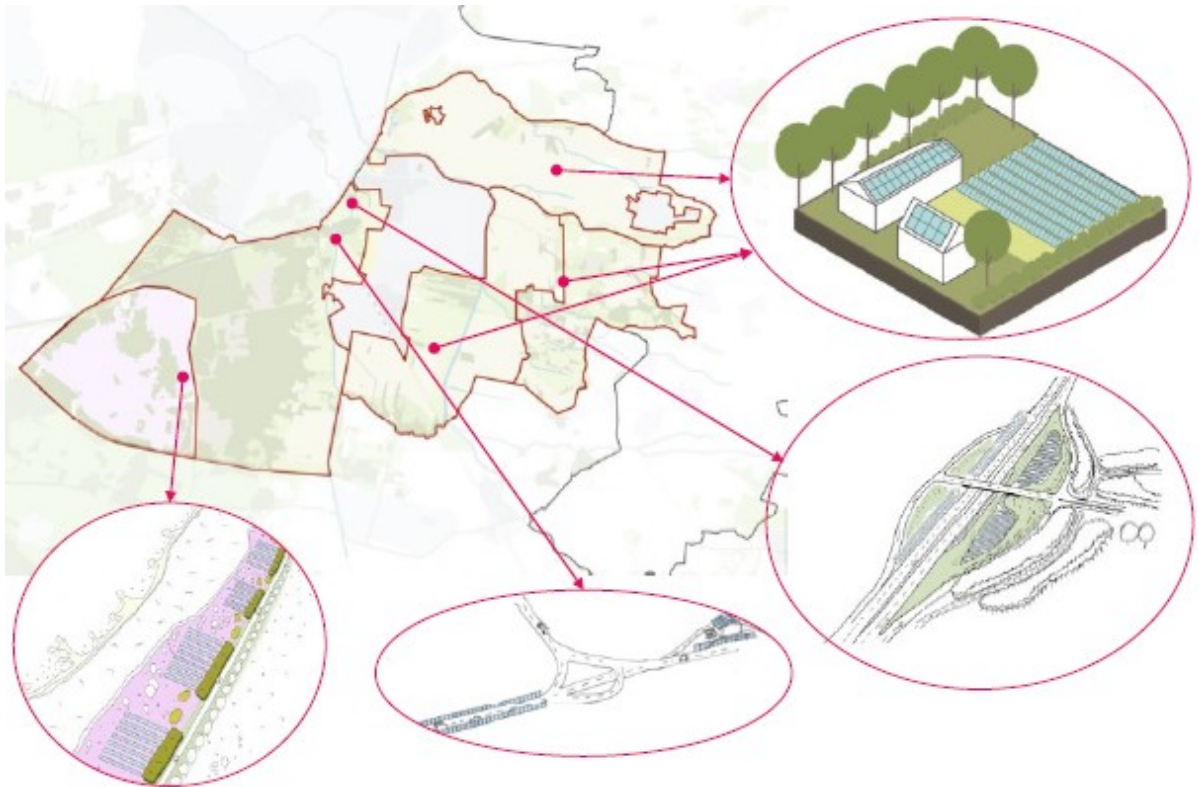
Zonne-energie

- een overzicht van de kwaliteiten en mogelijke inrichtingsprincipes per deelgebied
- de concept zonneladder en het toepassen daarvan middels 4 treden

Afbeelding Concept zonneladder

- een concept overzicht van harde eisen (o.a. omgevingsdialog, landschappelijke inpassing, tijdelijkheid) en zachte eisen (o.a. functiecombinatie, dubbelgebruik) voor de realisatie van een zonneveld
- een viertal concept varianten:
 1. *Kleinschalig (0-3 ha), gekoppeld aan functies*

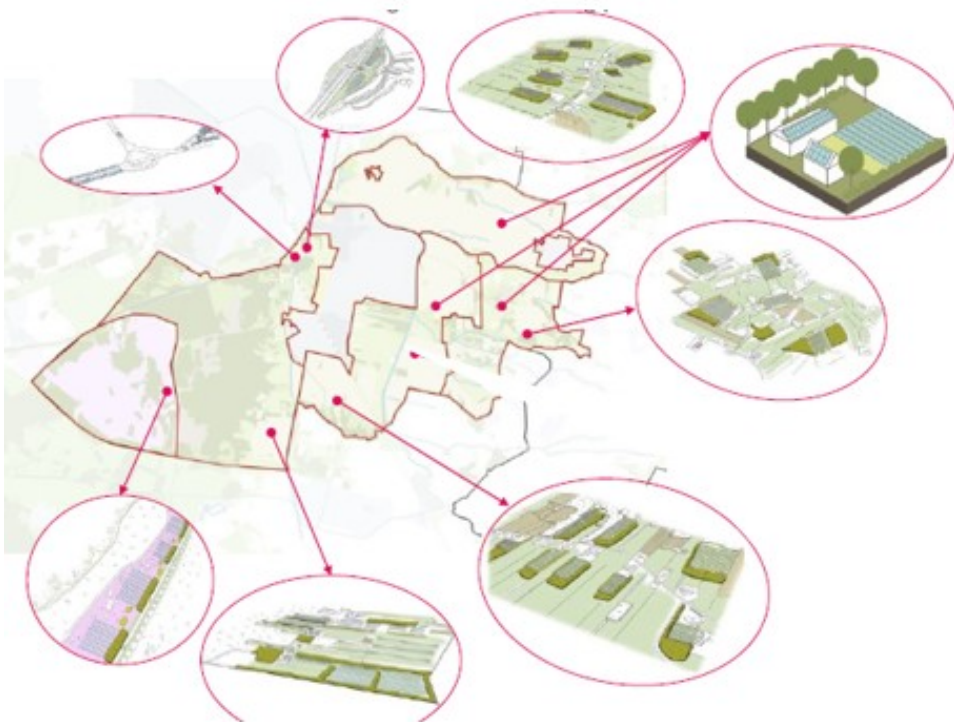

2. Middelgroot (5-10 ha)

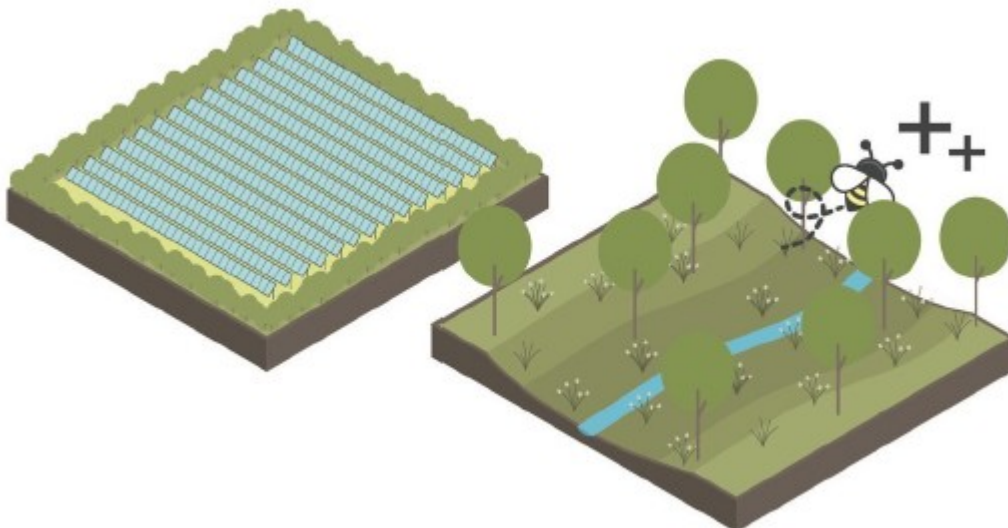

3. Combinatie

4. Transformatie grootschalig landschap

Windenergie

Voor de grote windturbines stelt het college voor alleen de mogelijkheden te onderzoeken in een zone langs de A28 aan de westzijde van de gemeente. Hiervoor wordt momenteel door de regio een plan van aanpak opgesteld waarin staat hoe dit onderzoek zal gaan plaatsvinden. Voor kleine windmolens op agrarische erven geldt een maximale ashoogte van 25 meter op basis van provinciaal beleid.

3) Hoofdlijn van de inbreng van de gesprekken met stakeholders; begin stap 3

Als start van stap 3 zijn de concept zonneladder, varianten en inrichtingsvoorwaarden tussen 7 en 10 september besproken met allerlei maatschappelijke organisaties en ondernemers. De gesprekken hebben geleid tot aanpassingen en aanvullingen van de ideeën die we in de volgende stap voorleggen aan de samenleving.

Bebouwde komgebied

De gesprekken met belanghebbenden hebben duidelijk gemaakt dat er een breed gedeelde behoefte is aan meer zekerheid over en zichtbaarheid van de inzet die wordt gepleegd om een zo groot mogelijk deel van de energietransitie te realiseren binnen de bebouwde kom. Met de inzet van bestaande en nieuwe technieken. Voor besparing en opwek. Die inzet en focus is er, maar moet meer zichtbaar gemaakt worden.

Impact op buitengebied

Een groot deel van de belanghebbenden heeft zorgen over de impact van een grote hoeveelheid zonnevelden op het buitengebied; de opgave is groot en het is moeilijk te overzien wat dat op de lange termijn voor het buitengebied betekent. Gaan we niet te snel als we nu te veel ruimte bieden? In meerdere gesprekken is ervoor gepleit om de opgave op te knippen in kortere periodes. Dan ontstaat meer ruimte om alternatieven een kans te geven. Variant 4 (transformatie grootschalig landschap) heeft bij de meeste stakeholders geen draagvlak. Ook over windmolens bestaan zorgen. De gemeente onderzoekt een locatie langs de A28, maar een deel van de stakeholders vraagt zich af of dat wel past en wat het zou betekenen voor omwonenden en de natuur.

Netcapaciteit

Er zijn voorbeelden in Leusden waarin projecten voor zon op dak niet van de grond komen door beperkingen in het energienetwerk en te hoge aansluitkosten. Er worden daarom grote zorgen geuit of er wel snel genoeg en op de juiste plek in het energienetwerk wordt geïnvesteerd.

Tempo

Tegelijkertijd zijn er ook belanghebbenden die hun zorgen uiten over het klimaat en of de gemeente wel voldoende ruimte biedt voor duurzame opwek en of projecten snel genoeg gerealiseerd worden om de doelstellingen te realiseren die ook op korte termijn gehaald moeten worden.

Kleine windmolens

Een as-hoogte van 25 m voor erfmolens is niet rendabel vanwege fysieke beperkingen in de Vallei. Een grotere as-hoogte is nodig om dit type windmolens rendabel te krijgen.

4) Aanpassingen en aanvullingen naar aanleiding van de gesprekken

De gesprekken hebben geleid tot een aangepaste insteek van het uitnodigingskader voor de komende maatschappelijke discussie (het vervolg van stap 3). Dit zijn de belangrijkste punten:

- We gaan het idee voorleggen om voor het opwekken van duurzame energie in het buitengebied nu alleen ruimte te bieden voor de eerste stap in de komende twee jaar. Ons voorstel is om de komende twee jaar maximaal 20 hectare open te stellen voor het opwekken van zonne-energie in het buitengebied. We bieden dus nog geen ruimte voor het realiseren van de totale opgave met zonnevelden die we voor 2030 hebben berekend.
- We gaan het idee voorleggen om deze 20 ha te verdelen over de verschillende treden van de zonneladder zodat we voorkomen dat een te groot deel terecht komt op de plekken die de minste voorkeur hebben (de nee tenzij treden).
- De concept variant waarbij we ruimte geven voor een heel groot zonneveld (transformatie van het landschap met een zonneveld meer dan 50 tot 100 ha) om elders een impuls te geven aan het landschap, hebben we laten vervallen. Zo'n groot zonneveld past niet bij het nu zetten van een eerste stap waarbij we de impact op het landschap proberen te beperken.
- We gaan het idee voorleggen om als harde eis op te nemen dat zonnevelden de grond niet mogen vervuilen en dat ze na gebruik duurzaam verwijderd moeten worden.
- We gaan een extra inspanning plegen om meer daken van agrarische bedrijfsgebouwen voor zonne-energie te kunnen benutten. We blijven hiervoor lobbyen in Den Haag. En we willen samen met agrariërs en Stedin een taskforce opzetten die drempels moet weghalen en voorbeeldprojecten mogelijk gaat maken.
- We maken bij de volgende bijeenkomsten en sessies die we gaan organiseren duidelijker welke deel van de opgave we in bebouwd gebied willen gaan realiseren en vragen mensen daar ook met ideeën en eigen inzet aan bij te dragen.
- We nemen 'lokaal eigendom' of 'lokale participatie' bij energieprojecten als harde eis op. We geven hierbij ruimte voor meerdere varianten, zodat initiatiefnemers en inwoners samen kunnen kiezen wat het beste past.
- We gaan in gesprek met de provincie om de mogelijkheden te onderzoeken van erfmolens met een grotere ashoogte dan 25 meter, op een verantwoorde en bij het landschap passende manier. Dit mits een dergelijke erfmolen gecombineerd wordt met zon-op-boerendak of een klein zonneveld op de huiskavel en nodig is om de businesscase hiervoor sluitend te krijgen.

5) Planning vervolg stap 3 en stap 4

Vervolgplanning

Begin oktober organiseren we een aantal bijeenkomsten, zodat we zoveel mogelijk inwoners de gelegenheid bieden met ons in gesprek te gaan. Ook in deze volgende fase gaan we op zoek naar argumenten voor en tegen de inhoud van de zonneladder, de varianten en de voorwaarden voor zonnevelden. Na deze fase zal het college een voorstel aan de raad doen over de inhoud van het uitnodigingskader zon en wind. In dat voorstel worden de

ingebrachte argumenten en hoe het college voorstelt deze mee te nemen in de besluitvorming voor de raad inzichtelijk gemaakt.

De planning voor het vervolg van dit proces ziet er onder voorbehoud als volgt uit:

Klimaatdebat i.s.m. Leusderkrant	4 oktober
Inloopbijeenkomsten	5 oktober De Korf
	7 oktober De Roskam
Straatgesprekken	Tussen 6 en 10 oktober
Jongerenactie	14 oktober
Internetconsultatie	Tussen 6 en 17 oktober
Behandeling uitnodigingskader gemeenteraad in informatiemarkt en ronde (met inspraakmogelijkheid)	2 december
Besluitvorming raad (met inspraakmogelijkheid)	16 december

Aanwezigheid raadsleden bijeenkomsten 4, 5 en 7 oktober

Voor de bijeenkomsten op 4, 5 en 7 oktober vragen wij aan de raadsleden om zo mogelijk aanwezig en zichtbaar te zijn en die avonden in gesprek te gaan met inwoners om zo in deze fase van het proces al een gevoel te krijgen bij de argumenten die inwoners aandragen voor en tegen de inhoud van de zonneladder, de varianten en de voorwaarden voor zonnevelden.

Aanmelden voor 4 oktober kan [hier](#)

Aanmelden voor 5 en 7 oktober kan [hier](#)

Informatie over zon en wind

Voor deze volgende fase wordt een brochure gemaakt over de volgende onderwerpen:

- wat is de opgave?
- wat doen we in stedelijk gebied?
- waar in het buitengebied kunnen we zonne-energie opwekken - uitleg over de zonneladder
- hoe kunnen zonnevelden inrichten – varianten en voorwaarden (harde en zachte eisen)

Deze brochure zullen we gebruiken tijdens de inloopbijeenkomsten en de straatgesprekken en deze informatie komt ook online te staan en zullen we delen met de gemeenteraad (op 1 oktober).